

Pesachim Sources 4

רמב"ם הלכות קרבן פסח פרק ו הלכה ד

מחוסרי כפורים שחל יום הבאת קרבנותיהן בארבעה עשר, שוחטין עליהן ומקריבין קרבנותיהן בארבעה עשר בניסן בין קודם שחטת הפסח בין אחר שחטתו, ואוכלין פסחיהן לערב, ואין שוחטין עליהן עד שימסרו קרבנותיהן ביד בית דין שמא יפשעו ולא יקריבו אותם.

רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק א הלכה ד

אין שוחטין את הפסח אלא אחר תמיד של בין הערבים, וכן מחוסרי כפורים מקריבין כפרתן אחר תמיד של בין הערבים ביום ארבעה עשר כדי שיהיו טהורין לאכול פסחיהן לערב.

רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק א הלכה ג

תמיד של בין הערבים שוחטין אותו משיאריך הצל ויראה לכל שהאריך, והוא משש ומחצה ומעלה עד סוף היום, ולא היו שוחטין אותו בכל יום אלא בשמונה שעות ומחצה וקרב בתשע ומחצה, ולמה מאחרין אותו שתי שעות אחר תחילת זמן שחטתו, מפני הקרבנות של יחידים או של צבור, לפי שאסור להקריב קרבן כלל קודם תמיד של שחר, ולא שוחטין קרבן אחר תמיד של בין הערבים חוץ מקרבן פסח לבדו, שאי אפשר שיקריבו כל ישראל פסחיהן בשתי שעות.

משנה למלך הלכות תמידין ומוספין פרק א הלכה ג

ודע דרבינו ז"ל לא כתב פסול כלל לא בקודם תמיד של שחר ולא באחר תמיד הערב לא מדרבנן ולא מן התורה וכפשטה דהיא דאביי דפ' התכלת דליכא אלא מצוה בעלמא והתוספתא הוי דלא כהלכתא וההיא דסוף אלו דברים דמשמע דאיכא פסולא אפשר דס"ל דמטעם שאסור לזרוק או להקטיר מיפסל אבל אם זרק והקטיר לא מיפסל וא"נ פליג דאביי בפ' התכלת פסק כאביי משום דאלו דברים כבר אוקמוה למתני' באנפי אחריני'. ודע שדקדק רבינו לומר בתמיד של שחר אסור להקריב ובתמיד של ערב ולא שוחטין משום דבתמיד של שחר לא נאסרה השחיטה לפי שאינה עבודה וכמו שכתבו התוס' בפ' התכלת אבל בתמיד של ערב אפי' שחיטה שאינה עבודה אסור לפי שאינו יכול לזרוק וא"נ להקטיר לפי שרבינו פסק בפ"ג מהל' פה"מ דלינה פוסלת בראשו של מזבח וכ"ת א"כ תיקשי ליה ההיא דבכור ודיבלת וי"ל דס"ל דהתם איירי קודם הקטרת התמיד וכמו שכתבו התוס' בפ' התכלת א"נ דס"ל כמו שדחו התוס' בפ' א"ל הממונה:

בית הבחירה למאירי מסכת פסחים דף נט עמוד א

ואף על פי שביארנו שאין לך דבר שמתעכב אחר תמיד של בין הערבים אלא פסח וקטורת ונרות מ"מ מחוסר כפורים ששכח ולא הביא כפרתו קודם התמיד מביאה אחר התמיד וטובל מדברי סופרים ואוכל פסחו לערב שאין באיסור הקרבה אחר התמיד אלא לאו הבא מכלל עשה שנאמר בעולת תמיד של שחר והקטיר עליה חלבי השלמים ודרשו בו עליה השלם כל הקרבנות ולא על חברתה ולא הבא מכלל עשה ואין איסור עשה של השלמה דוחה עשה של פסח שיש במניעתו כרת אבל מחוסר כפורים בשאר ימות השנה שהוצרך לאכול קדשים ביומו כגון שהביא שלמי נדבה קודם התמיד וצריך לאכול בשר הזבח ושכח ולא הביא כפרתו קודם התמיד אינו מביא אחר התמיד שאע"פ שאכילת הקדשים מצות עשה כדכתיב ואכלו אותם אשר כפר בהם מ"מ אין עשה של אכילת קדש שהוא בשב ואל תעשה דוחה עשה של השלמה שהוא בקום עשה ומ"מ יראה לי שאם היה ביום שני לשלמיו שאין לו עוד זמן אלא היום מותר שלא להביא לבית הפסול:

ומ"מ דוקא במצורע שחטאתו בהמה אבל מחוסרי כפרה שחטאתן חטאת העוף וכבר ידעת בחטאת העוף שהיא נאכלת לכהנים ואין למזבח בה אלא דמה אין זריקת הדם בכלל הדברים שאין נעשין לאחר התמיד ומביא חטאתו ואוכל וממתין העולה עד למחר שאין הקרבת עולה ואשם מעכבין באכילת קדשים אלא החטאת ושמה תאמר אף במצורע יזרוק דם חטאתו שהרי זריקת דמו אין בה איסור עשה של השלמה ומכשרתו לאכול בקדשים ויעלה אימוריו למזבח וילינו שם עד למחר שהרי אין לינה פוסלת בראש המזבח ומקטירן למחר אחר שלא ירדו וא"ת שמא יטעו כהנים ויחשבו שהם מאימורים שהיו ראויים להקטירן היום כגון שנזרק דמן קודם התמיד ונשאר שם ומקטירין אותם בלילה וכשרואים אימורים אלו יטעו ויקטירום הרי אמרו הכהנים זריזין הם מ"מ זריקת הדם במקום הראוי להקטירן אימורין אינה מכשרת לקדשים שאין זוכין בחזה ושוק של קדשים קלים ולא בבשר חטאות אלא משהוקטרו האימורין ואף על פי שאין לוקין באכילה א"כ אכל קודם זריקת הדם ומ"מ אינו זוכה באכילה עד לאחר הקטור אימורין ומן הסתם אינו אוכל עד שזכה וכל שאין הכהנים אוכלין אין בעלים מתכפרין ואף על פי שאם נטמאו אימורין או שאבדו כהנים זוכין בזריקת הדם אין

מדמין את זו לנטמאו או אבדו ושלא כדברי האומר דכיון דלא אפשר לאקטורינוהו השתא משום עשה דהשלמה הרי הם כנטמאו או אבדו:

טורי אבן מסכת ראש השנה דף ל עמוד ב

ונתקלקלו הלוים בשיר. הקשו התוס' אמאי לא חששו על קילקול המוסף שלא קרבו מוסף של ר"ה שלאחר תמיד אינן יכולין להקריבו כדדרשינן עלי' השלם בפ"ה דפסחי' (דף נח ע"ב) וכ"ת דמעלה ומלינה בראשו של מזבח דעלי' השלם לא שייך אלא בהקטרה ואין מקטיר עד למחר. הניחא למ"ד בפ"ט דזבחים (דף פ"ז) דאין לינה מועלת בראשו של מזבח אבל למ"ד מועלת מאי איכ' למימר. ולכאורה אין זה קושי' דהא פריך התם אמאן דאמר מועלת אי דלא ירדו השת' לנו בעזרה אמר לא ירד בראשו של מזבח מבעי' אלא דירדו פי' ביום מן המזבח. וא"כ מוסף יש לו תקנה להקריבו אחר תמיד ולהעלותו ולהלינו בראש המזבח ולא ירדו עד שיקטיר. וה"נ אמר שם בפ"ה דפסחים לר"י דאמר מחוסר כיפורים מביא כפרתו אחר תמיד ופריך מאי אולמ' דהאי עשה מעשה דהשלמה ושני ר"פ מעלה ומלינה ופי' רש"י ולינה אינה מועלת בראש המזבח כדאמ' בזבחים דדברי הכל לא ירדו. מ"מ י"ל דמשמע להו לתוס' (ר) כיון דלינה מועלת במזבח אף על גב דלא ירד מ"מ אסור להעלותו לכתחיל" (ר) אם א"א להקטירו קודם שילין כמו הכא דא"א להקטיר בלילה משום עשה דהשלמה עד לאחר הקרבת תמיד של שחר וכבר נפסל בלינה הוה ליה כמעלה דבר פסול ע"ג המזבח לכתחילה. ור"פ דאמ' מעלה ומלינה י"ל דס"ל כמ"ד אינה מועלת ואינו דבר פסול ואפי' אם ירד יעלה. ולפי' רש"י איכא למימר דס"ל דכה"ג לית לן בה דכיון דבשעת העלתו אכתי לא נפסל אף על גב דלאחר זמן תפסול ממיל' לית לן בה דאיהו לאו מידי עביד אחר פסולו אלא הפסול חל מאליו והשתא התוס' לשיטתם יפה הקשו. והא נמי ליכא למימר דלא שייך עשה דהשלמה אלא לאחר הקטרת התמיד אבל קודם הקטרתו אפי' לאחר שחיטתו וזריקתו לית לן בה לפיכך לא הי' קלקול במוסף. די"ל שבאו עדים אחר זריקת דם התמיד וקודם הקטרתו דמותר להקריב המוסף וקלקול אינו אלא בשיר. ליתא דהא אין אומרים שיר אלא בשעת נסכי' כדאמר בפ"ב דערכין והקטרת אבריו קודמין לנסכיו כדאמ' בפ"ג דיומא (דף ל"ג). ועוד הא מוכח ברפ"ה דפסחים שם דעשה דהשלמה איכ' לאחר הקרבתו אפי' קודם הקטרה דרב כהנא רמי התם כתיב לא ילין וגו' הא כל הלילה ילין וכתוב השלמים עליה השלם ומאי קושי' דילמא קרא דלא ילין איירי בשלא הקטירו אברי התמיד. א"ו בכל ענין איכ' לעשה דהשלמה ואין כאן מקומו להאריך בזה.

רבינו חננאל מסכת שבת דף קלב עמוד ב

אמר רב אשי היכא אמרינן דאתי עשה ודוחה לא תעשה כגון מילה בצרעת כלומר אם יש צרעת בערלה בחתיכת הערלה והצרעת עליה נתקיימה המילה שפיר וכן כלאים בציצית. אבל זה שאמר ויקוץ בהרתו ויעבור חתיכת הצרעת להכשיר הכהן לעבוד עבודה אינו דומה לאלו שיתכן שיחתוך הצרעת מעליו והוא לא יעשה עבודה והנה נעקרה אזהרתו שלא לחתוך הצרעת שהוא לאו כמו שפירשנו למעלה. ולא נתקיימה עבודתו שהוא עשה

ערוך לנר מסכת יבמות דף ו עמוד ב

ועוד י"ל ביישוב קושיתנו דהנה הרמב"ן והרשב"א הקשו עוד דאיך אפשר דבהבערת בת כהן הוי אמינא מטעם ע' דוחה ל"ת דדחי הא לא הוי בעידנא, וכתבו דבאמת הוי מצי להקשות כן אלא דעדיפא מיני' פריך, ולענ"ד י"ל כיון דהבערת בת כהן היא מצות ע' המוטלת על כל ישראל משום ובערת הדע מקרבך א"כ הוי ע' דרבים וכבר כתבתי לעיל בשם ר"ת דע' דרבים דוחה ל"ת אפילו שלא בעידנא וכדמוכח מהא דר"א דשחרר עבדו להשלימו לעשרה משום דע' דרבים דוחה לע' דלעולם בהם תעבודו אף דלא הוי בעידנא ואין לומר דא"כ מנ"ל דאתי קרא דבעלמא דחי הא צריך אלגופא דה"א דדחי שבת משום דע' דרבים היא די"ל דפשיטא לי' דאפילו ע' דרבים ג"כ לא דחי ל"ת שיש בה כרת כמו דלא דחי גם ל"ת וע' וכדמוכח מהא דשופר לא דחי ל"ת וע' די"ט וכמו שכתבתי לעיל והוי זה כמו שכתבו התוס' לעיל דלכך רצה למילף מכבוד או"א דבעלמא דחו ל"ת שיש בה כרת ולא אמרינן דצריך אלגופא דה"א דדחי משום דהוקש כבודם לכבוד המקום דפשיטא לי' דמשום הך סברא לא הוי דחי ל"ת שיש בה כרת, אכן לפ"ז כי משני דר' יוסי היא ולא הוי הבערה רק לאו גרידא שפיר י"ל דאי לאו קרא ה"א דע' דהבערה דהיא ע' דרבים דחי ל"ת דשבת שאין בה כרת ולכן ל"ק כקושיתנו דל"ל קרא תיפוק לי' מכבוד דהרי י"ל דה"א דשאני הכא דע' דרבים היא ולכן דחי: